

На відміну від загального білка, рівень альбумінів (білків, які синтезуються гепатоцитами) у собак, хворих на гепатодистрофію, був зниженим і в середньому по групі становив $35,9 \pm 2,61$ % від загального білка. У клінічно здорових тварин відносна кількість альбумінів була достовірно більшою ($48,3 \pm 2,39$ % від загального білка; $p < 0,05$). Частка глобулінових фракцій у хворих теж відрізнялася від клінічно здорових. Зокрема, частка α_1 -глобулінів була вищою за верхню межу референтної величини (10 %) на 17,1 %; α_2 -глобулінів у собак, хворих на гепатодистрофію, було більше на 3,2 %, порівняно з клінічно здоровими. Відносна частка β -глобулінів у хворих собак не відрізнялася від величин клінічно здорових ($p < 0,5$). Натомість, рівень γ -глобулінів у середньому по групі становив $20,1 \pm 1,87$ %, що вірогідно більше, ніж у клінічно здорових ($13,7 \pm 2,42$ % від загального білка; $p < 0,05$).

Отже, проведені дослідження показали, що за гепатодистрофії у собак найчастіше проявляється пригнічення загального стану, гіпорексія, гепатомегалія, болючість в ділянці печінки, олігохромемія, олігоцитемія, гіперпротеїнемія, гіпоальбумінемія, збільшення в сироватці крові α_1 -, α_2 - і γ -глобулінів.

УДК 619:616.36.192.1

КОТИЛЕВСЬКА М.В., студентка 5 курсу

Науковий керівник – **ГОЛОВАХА В.І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОКАЗНИКИ ЕРИТРОЦИТОПОЕЗУ У КОНЕМАТОК

Одержання здорового приплоду є одним із головних завдань конярства. Для цього необхідно систематично контролювати стан здоров'я кобил у період жеребності та після неї з урахуванням показників еритроцитопоезу. Дане питання в конярстві не висвітлене. Тому вивчення еритроцитопоезу в кобил є досить актуальним.

Об'єктом дослідження були клінічно здорові кобили української верхової породи в останні місяці жеребності (9, 10, 11-й) та через 30 днів після вижеребки. Загальний стан тварин під час дослідження був задовільний, температура тіла, частота пульсу та дихання були у межах фізіологічних коливань.

Встановлено, що кількість еритроцитів у тварин з наближенням жеребності збільшувалася і на 11-му місяці жеребності в середньому становила $9,2 \pm 0,38$ Т/л (у 52,3 % коней виявили поліцитемію – 9,4–11,25). Уміст гемоглобіну у них теж був вищим – $174,0 \pm 9,6$ г/л. У 27,1 % тварин виявили плейохромію (190,0–229,0), яка, очевидно, зумовлена адаптативними механізмами щодо зменшення токсикозу за рахунок виведення із організму надлишкової кількості карбокислоти.

Натомість, гематокритна величина в кобил перед родами становила $0,44 \pm 0,017$ л/л і не відрізнялася від величин нежеребних кобил ($0,42 \pm 0,18$). Індeksi “червоної” крові (MCN та MCV) становили відповідно $19,5 \pm 1,29$ пг і $46,2 \pm 2,87$ мкм³. У 36,4 % кобил на 10–11-му місяцях жеребності встановили

гіперхромію ($2,32\text{--}29,4$ пг) та у $45,5\%$ мікроцитоз ($39,4\text{--}41,8$ мкм³), що вказує на розвиток гіпоксії, дефіцит еритропоетичних показників кобальту, купруму та вітаміну В₁₂.

Після вижеребки стан еритроцитопоезу відновлюється. Кількість еритроцитів знижується до $7,2\pm 0,84$ Т/л (кобил із поліцитемією ми не виявили). Втім, уміст гемоглобіну істотно не відрізнявся від показників перед вижеребкою, що, очевидно, вказує на достатній запас феруму в депо та адекватну продукцію молекули гемоглобіну в кістковому мозку. Індeksi «червоної» крові – *МСН* та *МСV* підвищилися до $25,3\pm 1,94$ пг і $57,9\pm 2,96$ мкм³ відповідно, що вказує на регенеративну відповідь клітин кісткового мозку та викид в кров «молодих» еритроцитів.

Таким чиним, в останні місяці жеребності в кобил української верхової породи відбувається інтенсифікація еритроцитопоезу, на що вказують поліцитемія та плейохромія. Стабілізація їх спостерігається впродовж першого місяця після вижеребки.

УДК 619:616.34.-002:616.-071:636.2-053

ДАВИДКІНА А.С., студентка 5 курсу

Науковий керівник – **ГОЛОВАХА В.І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕТІОЛОГІЯ, СИМПТОМИ, ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ КОРІВ ЗА ДИСТОНІЇ ПЕРЕДШЛУНКІВ У ДПСГП «МИКОЛАЇВСЬКЕ» МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

У господарстві серед незаразних захворювань великої рогатої худоби, особливо корів, чільне місце відводиться хворобам передшлунків. Найбільш поширеними серед них є гіпотонія, атонія передшлунків і ацидоз рубця. Здебільшого причинами гіпотонії і атонії в господарстві є поїдання недоброякісних кормів (гнилих, кислих, уражених мікобіотою, кормів з домішками піску, землі тощо); раптова заміна соковитого корму на грубий, що здебільшого буває при переведенні тварин з пасовищного на стійлове утримання; велика кількість в раціоні грубих кормів поганої якості (сіно пізнього укосу, солома); водне голодування, відсутність моціону. Згідно даних статистики, у 2012–2013 рр. в господарстві на гіпотонію і атонію хворіло 31 і 28 % корів. Клінічно захворювання проявлялося пригніченням загального стану, зниженням продуктивності, гіпорексією, алотріофагією, нечастою, короткою жуйкою (15–21 хв). Вмістиме рубця щільної консистенції. Кількість скорочень 3–6 за 5 хв., вони послаблені, неоднакові. За атонії передшлунків скорочення рубця відсутні. За гіпотонії рубця при аускультації книжки слабкі, постійні «потріскуючі» шуми, а за атонії їх розрізнити важко (вони дуже слабкі і прослуховувалися через 30–90 с).

Хворим коровам застосовували внутрішньо (по 1000 мл) суміш за Смірновим (двічі), підшкірно – аміридину гідрохлорид (1 мл на 100 кг маси тіла),